

Federatie
Tweedekansonderwijs
Vlaanderen vzw

Cursisten met functiebeperking

4 mei 2017

CENTRUM VOOR TWEDEKANSONDERWIJS

MECHELEN

FEDERATIE TWEDEKANSONDERWIJS

WIE ?

- Overlegplatform van alle TKO-centra
- Netoverschrijdend
- Actief sinds start TKO in 1982
- 40 centra in Vlaanderen

Federatie
Tweedekansonderwijs
Vlaanderen vzw

HET TWEDEKANSONDERWIJS OPENT DEUREN

KANSSEN VOOR DE TOEKOMST

Vaststellingen

TKO: meest uiteenlopende functiebeperkingen:

■ Fysieke handicap

- ✓ Mobiliteitsproblemen/rolstoel
- ✓ Slechthorenden
- ✓ Slechtzienden
- ✓ ...

■ Psychische handicap

- ✓ Leerstoornis (dylexie, discalculie, ...)
- ✓ Ontwikkelingsstoornis (ASS, AD(H)D, NLP, ...)

■ Langdurig zieken

- ✓ Migraine, ...
- ✓ Psychiatrische problematieken

Wetgevend kader

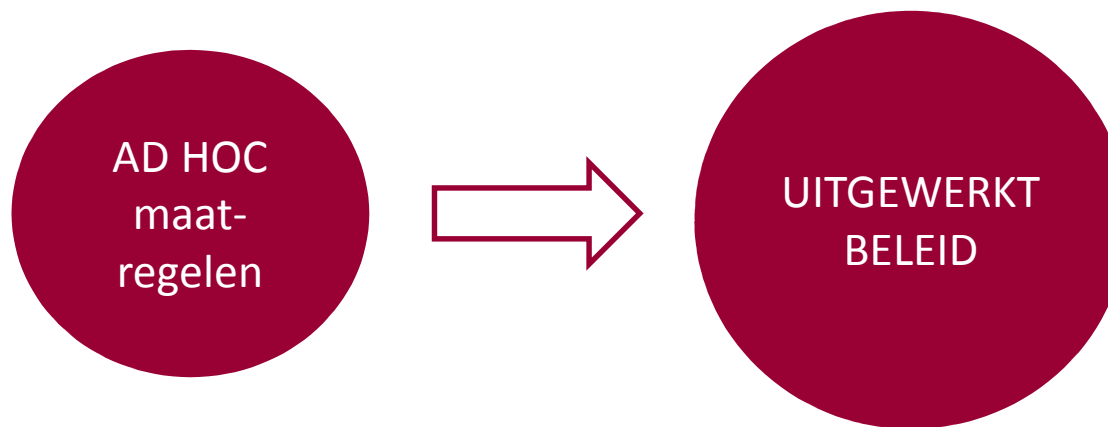
- Decretaal: **geen** toelatingsvoorwaarden: iedereen mag starten.
- Bestaande ondersteuningsmiddelen:
 - ✓ Inschakelen van tolk Vlaamse gebarentaal en/of schrijftolk (auditieve handicap)
 - ✓ Aanpassen van lesmateriaal – omzetting naar braille, vergrotende kopieën, digitale omzetting, grootlettergebruik (visuele handicap)
 - ✓ Terugbetaling kopieën van notities van mede-cursisten
- Alleen compensatie, geen dispensatie.

PRAKTIJK & ERVARINGEN

IEDER CENTRUM HEEFT EEN EIGEN AANPAK

(Naargelang mogelijkheden)

“Ooit 3 doven en één slechtziende cursist in een groep van 25 zonder ondersteuning...”

“In ons centrum hebben ongeveer 1/3 van de cursisten een zorgpaspoort”

Fysieke handicap

PRAKTIJK

Elk centrum bekijkt individueel per cursist:

- Kleine aanpassingen
 - ✓ Lokalenwissels
 - ✓ Vragen voorlezen, ...
- Inzet speciale onderwijsmiddelen
- Afhankelijk van structurele aanpassingen:
 - ✓ Rolstoeloprijplank?
 - ✓ Lift?

DREMPELS

- Infrastructureel!
- Lange en omslachtige procedure voor onderwijsmiddelen

Leer- en ontwikkelingsstoornissen

PRAKTIJK : van 'niets' over zorgcoördinatoren tot gespecialiseerde zorgteams met uitgesproken zorgbeleid

Leorzorg stopt niet op 18 jaar!!!

Campus Vijfhoek (Mechelen)

ZORGTEAM

- Experts in (o.m.) ontwikkelings- en leerstoornissen
- STICORDI-maatregelen:
 - ✓ Zorgpaspoorten
 - ✓ Opvolging
 - ✓ Sessies (bijv. uitstelgedrag)
- Ondersteuning Ikkn:
 - ✓ Voortdurende nascholing
 - ✓ Discussieplatform op school
 - ✓ Ronde tafels

PEDAGOGISCH-DIDACTISCH

- Gemeenschappelijke visie op onderwijsprocessen.
- Basisprincipe:
 - ✓ niemand is uitzondering (UDL)
 - ✓ Herkenbaarheid voor de cursist
- Competentiegericht, evaluatiebeleid, ELO, taalbeleid

Campus Vijfhoek

BELEID VAN DE SCHOOL

- Visie – elke cursist heeft recht op de ondersteuning die hij nodig heeft – keuze voor maatwerk
- Zorg verankerd in werking: coördinator zorgteam maakt deel uit van directieteam
- Structurele samenwerking zorgteam - lkrn:
 - ✓ Afstemming tussen zorgdienst en (individuele lkrn)
 - ✓ Ondersteuning van lkrn (ad hoc/structureel)
 - ✓ Afstemming van pedagogisch-didactisch beleid

LEERKRACHTEN

- Toepassing van zorgpaspoorten
- Gedifferentieerde lespraktijk
- Gedifferentieerde didactisch-pedagogische aanpak

Leer- en ontwikkelingstoornissen

DREMPELS

- Geen toegang tot middelen die wél voorzien zijn in het secundair onderwijs/hogescholen:
 - ✓ Dyslexiesoftware
 - ✓ GON-begeleiding
 - ✓ Ondersteuning CLB/M-decreet
- Onvoldoende omkadering
 - ✓ Toepassing van M-decreet avant-la-lettre
 - ✓ coördinatoren ten koste van kleine groepen
- Niet 'alles' kan een plaats krijgen:
 - ✓ Groepsonderwijs moet mogelijk blijven
 - ✓ In welke mate kan je dispensereren?
- Attestering zeer duur

Langdurig zieken

PRAKTIJK

- worden bijgewerkt met vormen van afstandsonderwijs
- Samenwerking met ziekenhuisschool ?

DREMPELS

- Geen toegang tot Bednet
- 'Aanwezigheid' als basis voor subsidiëring

CONCLUSIE

- Iedereen die kan, wordt toegelaten (cfr. decretale toelatingsvwn)
- komt in VWO zéér veel voor
- Heel veel praktijkervaring
- Te weinig omkadering en te weinig leeronderwijsmiddelen ter ondersteuning.

Wat is nodig voor opvang van cursisten met een functiebeperking?

■ Een beleidskader voor het VWO

- ✓ M-decreet voor het volwassenenonderwijs
- ✓ mogelijkheid tot (gemotiveerd) weigeren van kandidaat-cursisten: "heeft iemand redelijke kans op succes binnen het kader van redelijke aanpassingen?"

■ Middelen

- ✓ Personele omkadering: coördinatie-uren, GON-begeleiding
- ✓ Infrastructurele middelen voor redelijke aanpassingen
- ✓ Toegang tot zelfde onderwijsleermiddelen als SO
- ✓ Toegang tot expertise voor de school: professionele diensten (CLB?), nascholingen, informatie, platform

Wat is nodig voor opvang van cursisten met een functiebeperking?

■ Een beleidskader op schoolniveau

- ✓ Geïntegreerde visie op school met een duidelijk kader
- ✓ Uitbouw van zorgdienst
- ✓ Afgestemd pedagogisch-didactisch beleid
- ✓ Een extern platform dat expertise ondersteund

■ Creatief

- ✓ Toegang tot projectsubsidies om overkoepelende voor VWO, iets te ontwikkelen, bijv. expertiseplatform voor CVO's
- ✓ Ontwikkeling van nieuwe onderwijsleermiddelen (bijv. leerplatformen voor slechtzienden)
- ✓ Huurdienst voor het VWO voor materiële ondersteuning (leesloep,)

Vragen

- Wat IS haalbaar?
- Wat zijn 'redelijke aanpassingen'? – standaards?
- compensatie versus dispensatie in het VWO?

EINDE